

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se urova se ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nvč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobu.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nepravilni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Tru.

Vabilo na naročbo.

S 1. julijem 1900. odpremo **novi naročbo** na „Edinost“, katera stane: v Trstu (na dom pošiljana) in za vse Avstro-Ogersko:

24 kron za vse leto,
12 „ „ pol leta,
6 „ „ četrt leta,
2 kroni na mesec;

za zunanje dežele:

36 kron za vse leto.

za pol, četrt leta in na mesec pa razmerno.

Kdor izmed zunanjih naročnikov naroči „Edinost“ na tamošnji pošti, dobi jo za 18 kron; to pa vsled tega, ker nam ni treba lista frankirati (5 stot. za vsako številko), marveč dotični naročnik plača poštino naravnost tamošnji pošti, ali poština se izdatno zniža.

Posamične številke lista se prodajajo v Trstu v mnogih tobakarnah po 6 stotink (3 kr.), v Gorici pa po 8 stotink (4 kr.).

List se zamore z vsakim dnem naročiti.

One naročnike pa, ki so zaostali s plačilom naročnine, uljudno prosimo, da nemudoma storijo svojo dolžnost.

Uprava „Edinosti“

v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Brez naslova.

V dunajskem »Slavisches Echo« je izšlo tekom prvega polulettja 1900 nekoliko člankov o Nemcih v Trstu. Odkrivši in pojasnivi želje Nemcev, njih težnje in nade, sredstva in orožja, taktiko in program, voljo njihovo in vztrajnost, naravno potrebo: ... je pisec člankov opozarjal Primorce (Slovane in Italijane) na nevarnost, ki preti od onkraj cesarskega Dunaja. V »Edinosti« od 12. t. m. je obelodanjen članek od istega pisca pod naslovom »Jezikovno vprašanje. (Mirna razmišljanja)«. V tem članku je zatrjano in naglašeno, da v Primorju živita dva naroda, katera v zgodovinskih in faktičnih razlogih imata popolnoma jednako pravo: ali da mirno živita eden poleg drugega, ali da se (pošteno in viteški) borita med seboj za prvenstvo.

Koliko je bilo resnice v člankih v »Slavisches Echo«, dokazal je — deloma vsaj — nemški »Sommerfest unter dem Castelle«. Ne vemo, ali so oni članki odprli oči tudi avstrijski vladi, ki ni dovolila vojaški godbi, da bi sodelovala na oni nemški slavnosti. Ali pa je morda v predale rečene dunajske revije na skrivnem pogledal tudi tisti madjarski poslanec, ki je pred par meseci v parlamentu budimpeštanskem — Reki na ljubo — povzdignil svoj glas proti osvojenju Trsta po Nemcih!

Ali so Slovani umeli »Slavisches Echo« in »Edinost« od 12. t. m.? Čitajte članke v »Edinosti« iz zadnjih časov, v katerih je naglašeno večkrat, da v Primorju obstojita dva naroda, menim, da misel bi mogla prodrati... Ali boli me sree, ljuto me boli, ko se spominjam, da je bila na nemški (ne: avstrijski) veselici pod tržaškim kastelom, od poklicanih in nepoklicanih milih gostov, vsaj tretjina slovenska. Da, da, to boli, to peče, to

Ali so krivi odnošaji, ali je kriva usoda, ali je kriva vlada, da »Laibacher Zeitung« izhaja na nemškem jeziku, da c. kr. oblasti na Kranjskem po velikem delu poslušajo v nemškem jeziku, da duhovniki v tej pokrajini — z malo izjemami — nimajo ni pojma o vrednosti staroslovenskega jezika za narod in za vero. No, tudi satai smo krivi, krivi so oni, ki so nas vodili do sedaj: da slovanske gospe in gospice, da slovanski imovniki, in ne le na ulici, ampak tudi v družini govore nemški. Morda so v srečo pošteti Slovani in ljubijo narod svoj, ali ker

so odgojeni v nemški šoli, in ker se neprestano hranijo z nemško knjigo: ljubijo Slovenijo, a mislijo in čutijo — nemški! Pomislimo samo to! Ni ga naroda na vsem širokem svetu, ki bi se mogel ponášati s tolikim številom in toliko divoto narodnih pesmi, kakor se more narod južnih Slovanov. Drugorodeci (Italijani, seveda v kraljevini, Francozi, isti Nemci) se čudijo tem pesmam, a naše gospe in gospice, naši doktorji, naši profesorji med Gradcem in Trstom pa, kakor da ne poznajo teh pesmi! Kakoršnji odnošaji, taka človeška družba, kakoršnja družba, taki ljudje. Samo veliki narodi porajajo velike ideje, samo velike države morejo vršiti slavna dela. Izpod Alp pa do Carigrada, kaka zemlja, kakov narod! Morda uvidjajo tudi dunajska gospoda!

Meni se hoče dozdevati, da so začeli uvidjati, kasno sicer, ali, ako Bog da, ne prekasno. (Mi pa se bojimo, da je v gosp. člankarju preveč optimista. Ured.) Avstrijska vlada ni dovolila vojaški godbi, da sodeluje na nemški (pangermanski) veselici. Kar danes Schönerer in Wolf želita javno, to isto žele vsi Nemci tajno. To je dejstvo, o katerem ne more več dvomiti oni, ki ima oči, da gleda in ušesa, da čuje. Ergo? Videant consules, ne quid detrimenti capiat res publica. Vlada in dunajska gospoda menda ne bodo hoteli, da bi jih zgodovina imenovala pomočnike Wolfve.

A Italijani, kaj so Italijani rekli o onih člankih v »Slavisches Echo«? »L'Indipendente« jih je omenjal tri, štirikrat, ali jih — ni umel! Nekoliko časa po tem je prepisal in poklonil svojim čitateljem izjavo, izšlo v nekem severonemškem listu: Bismarck da ni nikdar želel Trsta. Ha-ha-ha! Mar gospodi Italijanom ni poznana ona slika, na kateri Bismarck z jednim čevljem stoji na Hamburgu, z drugim pa na Trstu?! Ako jim ta slika ni poznana, ali pa ne vedo, da v Trstu obstoji pangermansko društvo »Illyria«, ali ne vedo, kaj pomenja to »Sommerfest unter dem Castelle«, ali ne vedo, koliko pomenjajo v Trstu nemški kapital, nemška trgovina, nemška oligarhija na c. kr. obalah, nemška inteligencija in nemška brezobraznost?! Meni se zdi, da so Italijani jako sposobni za poezijo, za glasbo, za slikanje, ali da niso rojeni ni za narodno gospodarstvo, ni za vojno, ni za politiko. Z Nemci se rokujejo in bratijo: mej tem pišejo proti našim šolam, proti našemu jeziku, proti beli zastavi. pišejo članke polne lepih fraz, izbranih izrazov in dražestnih — lažij! Pa da niso vrli komedijanti?! So, Boga mi, ne samo na odru, ampak tudi v — redakciji! Najbolj se jim moram smejati, kadar groze škofu in papežu, da hočejo prestopiti v drugo vero. V katero?! Morda v pravoslavno, morda v protestantsko?! Ha-ha-ha! Da bi le ne igrali take komedije!!

I.

Za brutaliteto — humaniteto!

V mestnem svetu tržaškem smo doživeli že toliko zanimivih stvari, da se nam zdi skoro nemogoče, da bi se v tej slavni korporaciji moglo zgoditi še kaj takega novega, ki bi se nam zdelo nenavadno, in ki bi delovalo na nas kakor nepričakovan dogodek! V tem zmislu sta tržaška zbornica in nje galerija zgubili svojo »zanimivost«. Kompozicija je vedno ista; le tempo je včasih hitreji, včasih počasnejši, in nijansiranje včasih manje, včasih bolj — huronsko! Najlepša pesem zgublja na svoji krasoti, ako jo čuješ prepogosto, zlasti pa, če jo vedno pojo bolj ali manje hreščeča grla. In tako poje tudi naš mestni zbor vedno eno pesem, svojo pesem, jako bru-

talno pesem. ki nima nasebi nič onega kar je karakteristikon dobre pesmi: one pesmi, ki blaži sree, ki vzravna nasprotstva, ki blaži čustva!! To pesem brutalitete so peli gospoda iz večine tudi v predvčerajšnji seji. Nič novega ni bilo torej. Stari zvoki, znani zvoki, odurni zvoki. No, ta predvčerajšnja seja je bila vendar jako zanimiva in se je povzdignila na višino splošnega zanimanja. V okvirju tržaškega življenja so dogodki v tej seji pomenjali senzacijo. Razgovori po javnih lokalih, v tem in onem taboru, so se razvijali pod utisom te seje. Veliki efekt pa ni prihajal od stare pesmi, ki so jo peli gospoda, ampak od plemenitega odgovora, ki so ga dobili na svojo odurno pesem. Na izbruh brutalitete jim je bil v odgovor pojav humanitete!

Od todi veliki veliki efekt, ki je nepremagljivo deloval na gospodo v zbornici in na p. n. slavno občinstvo izven zbornice.

V predvčerajšnji seji je bil takorekoč oficijelni začetek delovanja naše slovenske delegacije v mestni zbornici tržaški. In mi pozdravljamo z zadoščanjem, da je bil ta začetek tako lep, da mora pridobiti sree vsakogar, ako ni kamenito. Gospoda iz večine so začeli z afero sv. Jakoba, ki pomenja krivico, ki pomenja negiranje tiste pravice, ki se ne odreka niti divjim narodom v deželah, kamor ni še pošiljal žarek kulture in človeške civilizacije: pravice, da smeš svobodno po svoje moliti Boga! Komur odrekajo to pravico, temu odrekajo najnaravnejše in največje pravo: pravo do obstanka!! Afera pri sv. Jakobu pomenja tako negiranje in zato ni drugega nego poskus nasilja, naga brutaliteta. In gospoda iz večine so se zavzeli za tako nasilje, in so zahtevali, naj se nasilje nadaljuje.

Ta provokacija je zahtevala odgovora in gospoda so dobili odgovor v imenu človeškega in božjega prava in v imenu pisanih zakonov. A dobili so tudi nadaljen odgovor v imenu humanitete, odgovor v zmislu slovenskega programa, v zmislu blage naravi slovenske. Oni so pustili, da so njihov fanatizem, njihov narodni šovinizem in njihovo sovražstvo praznovali svoje odurne orgije, a Slovan jim je odgovoril s činom one ljubezni do svojega bližnjega, ki ne pozna razlike narodnosti, ki vidi v trpečem človeku — in naj govori isti ta ali oni jezik — le sočloveka. Tega niso pričakovali gospoda. Seveda: kdor vedno misli na uničevanje, temu nekam čudno zveni na uho glas usmiljenja. V prvi hip, kakor da so obnemeli. In pehali so se, pehali jeden drugega in so v zmešnjavi oporekali jeden drugemu, sumničili in grdo insinuirali, ali konečno so vendar morali storiti, kar je zahteval govornik slovenske delegacije, go spod dr. Rybář! Res ne moremo drugače, nego da temu gospodu čestitamo iz sree, da se je že o prvem nastopu svojem v zbornici pokazal tako spretnega parlamentarca in okretnega taktika. To se je priznavalo v zbornici in o tem govori vse mesto: Zato je to velik moralni triumf, da je g. dr. Rybář na tako plemenit in baš zato tako drastičen način pokazal kričeči kontrast med programom, načeli in cilji naših nasprotnikov na eni, in med našimi stremljenji na drugi strani: med njihovo brutaliteto in našo humaniteto.

Že nekaj časa sem kažejo znamenja, da se je jel v nižem ljudstvu tržaškem vršiti preobrat v mišljenju, da se isto začenja emancipirati v svojih nazorih in da je začelo blažje soditi o svojih sodežalnih slovenske narodnosti. Dejstvo je, da ni več tako pristopno infernalnim hujskanjem njega dosedanjih zavajevalcev. In če predvčerajšnji dogodki v mestni zbornici, oziroma plemeniti človekoljubni nastop slovenske delegacije povspeši ta proces, ki naj dovede ljudstvo do spoznanja,

da smo vsi ljudje in da vsaki človek ima pravico živeti po svoje in čuvati svojo individualnost, potem smemo blagoslovljati dan predvčerajšnje seje. Spoznanje v ravnokar označeni smeri bo pomenjalo triumf humanitete nad brutaliteto. Po tej zmagi pa pride tudi sama po sebi, če tudi ne zmaga absolutne narodne in politične pravičnosti, pa vsaj tolerance, da bomo mogli vsaj po človeški živeti eden poleg drugega.

Da zaključimo: v odgovoru s humaniteto na brutaliteto so naši zastopniki na plemeniti način manifestirali resnični naš program, kakor ga zahteva naša pravica: ne eden nad drugim, ampak drug poleg drugega naj žive narodi!

Politični pregled.

TRST, 23. junija 1900.

K položaju. Iz Prage javljajo, da je izvrševalni odbor mladočeške stranke pooblastil parlamentarno komisijo in predsedstvo stranke, da se moreta udeležiti eventualnih pogajanj z Nemci, ali pod pogojem, da se ta korak ne tolmači tako, kakor da so se Čehi odpovedali zadoščanju za dan 17. oktobra. To zavarovanje se mora izrecno povdariti. Udeležniki eventualnih konferenc se bodo morali o vsakem koraku sporazumljati z izvrševalnim odborom.

Staročeska »Politik« se roga nemškim strankam in dokazuje na podlagi vsakdanjih pojavov, da vsa nemška gemeinbürgschaft ni drugega nego strankarska partina. V njenem vprašanju — bo li važno ali nevažno — niso jedini med seboj. Vsaka stranka in vsaka skupnica in vsaki voditelj ima že sedaj o vsakem vprašanju svoje posebno mnenje, ki je čisto dijamentralno nasprotno mnenju drugih gemeinbürgerjev.

Kar se jednemu vidi rešitev, se drugemu vidi v pogubo. A sedaj se govori večinoma le o vprašanjih-taktičske naravi. Kako bi bilo še le, ako se vsi ti heterogeni elementi imeli združiti za pozitivne cilje, za praktične korake, za delaven program in za jasen vladni zistem?! Praški list vsikliko po vsej pravici: »In na teh podrtinah naj bi se zgradila solidna državna zgradba in trdna večina?! Gospodje graditelji v poljskem klubu in v nemški katoliški ljudski stranki naj si odgovore na to vprašanje.

Čehi in minister Rezek. Povodom zadnjega potovanja ministra dra. Rezeka v Prago so se širile razne govorice o razmerju med njim in sedanjimi vodilnimi politiki češkimi. Govorilo se je zlasti o napetosti, nastali vsled tega, ker so Čehi prišli do spoznanja, da rečeni minister v kritičnih trenutkih ni varoval interesov narodov, marveč da je še opozarjal vlado na šibke strani češke politike.

V zvezi s tem se je govorilo tudi o predstoječem odstopu tega ministra. Neki zaupnik dunajske »Information« pa je izvedel — kakor trdi — iz zanesljivega vira, da je do onega potovanja došlo po želji ministra, da se na licu mesta obvesti o razpoloženju v češkem taboru, zlasti pa spozna nazore onih krogov, ki sedaj niso zastopani v državnem zboru.

Vtis, ki ga je prejel minister, da ni bil neugoden v toliko, v kolikor se na mnogih straneh kaže tudi prizadevanje, da bi dr. Engel zopet stopil na čelo mladočeškemu klubu. To da je vsakako simptomatično, da nočejo prepustiti vodstva brezobzirnemu dru. Stranskemu.

Drugi viri zatrjajo, da na odstop ministra Rezeka za sedaj ni misliti, ker isti v polni meri uživa zaupanje krone.

Gospodu Jaworskemu v album. Poljaki »Glas Narodu« oboja vnovič poli-

tiko Jaworskega na nastopen način: Politika Jaworskega je kratkovidna, malenkostno-kramarska, skrajno servilna, zmožna za vse; on bi se iznebil vsacega pomisleka (glede državnega jezika), ako bi bila le Galicija izvzeta. To ne bi bila le najnedostojnejša in najnerazumljivejša politika pod solncem, ampak v svojih posledicah s poljskega stališča tudi samoubijalna politika.

Taka politika z užigom izdajstva na sokravnih bratih bi nas ne zasula le z zaničevanjem pred očmi vsega sveta, ampak bi tudi vse Slovanstvo napolnila s sovražtvom do nas, bi naše slovanske prijatelje spremenila v sovražnike in bi v vsakem pogledu najškodljiveje uplivala na faktične razmere, ki nas z zgodovinsko potrebo vežejo s slovanskim svetom. Tega ne sme nikdo prezreti.

Ako kratkovidnost Jaworskega in njegove okolice ne vidi tega, potem je sveta dolžnost poljski družbi, da mu pove to v najostrejši obliki. Plitvi argumenti in opisovanje verolomstva kakor čednost, naj nikogar ne varajo. Roko v roki proti »signoriji«, ki našemu narodu ne prinaša le sramote, ampak mu žuga tudi z največjo nevarnostjo!! To je menda tako jasno in krepko povedano, da bi moral umeti tudi g. Jaworski.

Tržaške vesti.

Pogreb pok. gospe Franciške Nabergoj.

Ako je sploh možno, da kaj utolaži človeka, ko ga je zadel najhujši udarec, ko je zgubil svoje najboljše, ko je kruta smrt neusmiljeno porezala pristranske vezi, ki so leta in leta spajale sree s srecem in ustvarjale zvezo z vsebino sreče in zadovoljnosti: ako je možno tolažiti v takih urah, potem smemo reči, da so pojavi sožalja, in vzlasti včerajšnji pogreb gospe Nabergojve, morali vsej rodbini ulivati obilo tolažbe v bolna srea. Sožaljk, ki so došli do včeraj popoldne, je že cel kup; ljudij, ki so prihajali izražati sožalje, je bilo oba dni nepretržna procesija, a pogreb sam ni bil drugzega nego ganljiv pojav vseobčega, iskrenega, resničnega sočutja. Iz mesta in od vseh strani okolice, od onkraj tržaškega ozemlja — vzlasti iz Nabrežine in Sežane — je prihitelo mnogo ljudi skazati pokojnici zadnjo čast in ugledni družini izr. zit svoje sočutje. Bilo je odličnjakov in priprostih ljudij in zastopani so bili vsi stanovi. V imenu političnega društva »Edinost« so bili na pogrebu: predsednik Mandič, podpredsednika in dež. poslanca dr. Gregorin in dr. Rybář, tajnik dr. Slavik in odbornik Cotič. Nadalje smo videli med žalovalci deželna poslanca Ivana Goriupa in Frana Dollenza.

Jako častno sta bila zastopana duhovniški in uradniški stan in pa učiteljsvo. Še le, ko se je razvil sprevod, smo videli, koliko nas je. Vrsta je bila nepregledna. Kondukt je vodil gospod župnik Martelane ob azistenciji gospoda župe-upravitelja Stržinarja. Poklonjene vence so žene nosile v sprevodu. Pevsko društvo »Hajdrih« je pelo žalostinke v cerkvi in na grobu tako mило in ganljivo, da je segalo do srea. Res izborno so rešili peveci svojo nalogo; je pač tudi njim prihajalo — iz srea.

Pod utisom te veličastno-žalne slavnosti smo ostavili pokopališče, spominjaje se blage pokojnice, a tudi s pristrano željo, da bi družina Nabergojeva in nje čestitljivi glavar skoro in srečno prebila ta udarec, ki ju je zadel.

Rojanskemu preč. g. župniku J. Jure! Dovolite, preč. g. župnik, da spregovorim odkrito besedo do Vas! Vaš župljan si dovoljuje opozoriti Vas, da ste povodom prvega sv. obhajila otrok, pohajajočih laško šolo, nastopili krivo pot.

V nagovoru ste opominjali nedolžno dečo v beli obleki, naj moli za Vas, mnogo moli, da premagate Svoje obile sovražnike!

To je strašna zmeta, prečastiti! Ako niste mislili na »sovražnike«, ki Vam navstanejo — bodite uverjeni, gospod župnik — prej ali slej med sedanjimi krivonosimi mestnimi prijatelji Vašimi, kakor hitro jim ne boste več vsega delali po volji — in takega preobrata pričakujemo od Vas, saj Ste vendar pastir krščanskih ovčic! — ako niste torej mislili na te bodoče sovražnike, potem pa Vam moram reči, da niste govorili resnice! Osební sovražniki Vam Vaši župljani niso — nikakor ne!

S svojo politiko, naperjeno proti tistim, v katerih taboru bi morali biti, kakor dušni pastir, tudi Vi, postali ste nasprotnik svojim župljanom! Ergo: oni so le Vaši politični nasprotniki, nikakor pa osebni sovražniki.

Ako pa je Vaše sree tako, da čuti sovražstvo do župljanov, je to sicer žalostno, a ne merodajno za čutila naših srec. Nam je v takem slučaju pravilo, napisano sv. ap. Pavlom: Sovražite slabo dejanje, a ne sovražite oseb! —

To bi bil prvi opomin! Ta-le pa je drugi:

Kak vzgojeslovni vseh imajo neki Vaši pozivi nežni mladini?

Obilo sovražnikov imate in vendar — delate vse tako brez skrbi, svojeglavno in neobzirno. Vse stare lepe običaje hočete zatreti in uesti v cerkev razne novotarije. O, deca čuti, da bi to ne bilo mogoče, ako bi Vi imeli resnih sovražnikov. Torej — deca zna, da ni vse po besedi tako, kakor Ste dejali Vi.

Nežna deca, največ poitalijančena sicer, a nedolžna deca, ki naj bi v trenutku pred prvim sv. obhajilom slišala le besede o ljubezni do Boga in bližnjega ter pozabila vse, vse, kar je nepopolnega na svetu: v tisti sveti trenutek naj misli na sovražstvo in na sovražnike — Vaše! Dovolite, pedagogično to Vaše dejanje ni, pa ni!

In deca si zapomni Vaše besede, govorjene v tak trenutek. Nekateri bodo iskali, kje bi bili tisti sovražniki Vaši ter bodo preklinjali vsakogar, kedar ne bo z Vami jednih mislij v — politiki. Ker pa je večina teh malih le poitalijančena, kleli bodo tudi svoje slovanske roditelje ter na vse zadnje tudi roditelje — Vaše, prečastiti!

Kam Vas dovede tako ravnanje!? Stojte na strani Svojih župljanov, osvobodite se objeta mestnih krivonosih častilcev — in — imeli boste v vsej župniji le in prave prijatelje! — In potem se Vam ne bo treba bati sovražnikov v mestu!

Jeden Vaših župljanov.

Ne pojde! Pišejo nam: Ti besedi, stoji na čelu te notice, si morajo naši nasprotniki dobro zapomniti! Ne pojde! Tako jim kličeemo vsem skupaj, začeni pri novopečenem lahonskem Demostenu Zanettiju, in doli do židovskega governa! Zastonj je vaše upitje, zastonj interpelacije in zastonj umazano pisarenje vaših listov — smetišč! Vse ne bo imelo drugega vspeha, nego tega, da se probude še oni naši sorojaki, ki danes še spijo! Ne vlade, ne oblastnijske sploh, vam ne pomorejo v vašem drznem namenu, v namenu: uničiti Slovanstvo teh zemlja! Vse to namišljene tradicije, vsi grbi in vsa 2000-l. kultura ne more uničiti, kar je narava rodila v teku vekov. Mi smo tu in tu ostanemo, v kljub vašim grožnjam, s katerimi ne dosežete drugega, nego ojačenje zavesti našega obmejnega elementa! »Mi ustajamo in vas je strah«! Tako vam kliče naš pesnik-prorok! Strah vas je, ne pred nami, ampak, pred lastno umazano vestjo, česar pa nismo krivi mi!

Le delajte, le žalite, le napadajte naš slovanski narod; vedite pa, da — ne pojde!

Kdo pojde na Kitajsko? Te dni smo čitali v »Slovenskem Narodu« brzajavno vest iz Trsta, da ima iti en bataljon tuk. pešpolka št. 97. na Kitajsko v boj proti bokserjem. Ta brzajavka se je naglo razširila mej pešpolkom in so se toli častniki, a še bolj slovanski fantje že veselili, da jim bo čast iti na Kitajsko. Ker pa je te dni 2. bataljon že prejel potrebno obleko, računalo se je zgotovostjo, da pojde res na Kitajsko. Toda stvar je drugačna: da je 2. bataljon prejel že zato obleko, ni res, ampak prejel je le prvo polovico tega, kar mu vsako leto pristaja, ne pa za vojno. Da bi pa šel res en bataljon na Kitajsko, se čisto nič ne ve, dasiravno bi šli vsi radi. Kakor je videti, se naši vrlí slovanski fantje ne strašijo niti pušk in topov kitajskih bokserjev.

Antibokser.

Z naših sodišč. Včeraj sta bili na tuk. deželnem todišču obsojeni: 21-letna služkinja Marija Z. iz Trsta radi tatvine na škodo gospodinje v 3 mesece ječe; zaradi istega čina 35-letna dekla Marija F. iz Izole v 4 mesece ječe.

Žalostno. 40-letnemu Antonu Russianu iz ulice Madonnina št. 12 je spiritizem zmedel možgane. Včeraj so ga sprejeli v oddelek za umobolne v tuk. bolnišnici.

Nagle smrti je umrla včeraj 62-letna Karolina Jernovič iz ulice Risorta štev. 7. Zdravnik, katerega so nemudoma poklicali, je zamogel le še konstatirati smrt. Zavod Zimolo je spravil truplo pokojnice v mrtvašnico pri sv. Justu.

Samomor ali zločin? Predvčeraj zvečer so našli pri Katinari krvavo mrtvo truplo

Josipa Permoserja, čuvaja tuk. konjederea. Ni še znano, ali imamo opraviti s samomorom ali s kakim drugim zločinom. Truplo so spravili na pokopališče pri sv. Ani. Oblast je pričela preiskavo.

Aretiranje. Policijski nadzornik Schubert je včeraj aretiral 24-letnega Fmila Mompurga, katerega dolže, da je izvršil razne goljufije na škodo več tuk. tvrdk. Škoda, ki so jo trpele poslednje, znaša 4000 kron.

Ranjena v prepiru. Krošnjarica s sadjem Frančiška Cella se je včeraj sprla v neki prodajalnici v ulici S. Spiridione ter o tej priliki dobila rano ubodnino na roki. Spravili so jo v bolnišnico, o dogodku pa obvestili redarstvo.

Dražbe premičnin. V poned., dne 25. junija ob 10. uri predpoludne se bodo valed naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Rossetti št. 9, pohištvo; pri sv. Ani nasproti pokopališča nagrobni kamen.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 24.6, ob 2. uri popoldne 31.0 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.7 — Danes plima ob 7.48 predp. in ob 6.36 pop.; oseka ob 1.16 predpoludne in ob 0.50 popoldne.

Vsi k sv. Jakobu! Slovenci! Najlepša zabava za vaše družine bo veselica, katero priredi »Zveza tržaške slovenske mladine« jutri ob 5. uri pop. na šolskem vrtu družbe sv. Cirila in Metoda! Podpirajmo mlado društvo, ki je eminentne važnosti za tržaške Slovence!

Pevsko društvo »Zarja« v Rojannu. priredi svojo veselico dne 8. julija z jako zanimivim vsporedom, na kar že danes opozarjamo slavno občinstvo.

Ta veselica se je imela vršiti že prvega julija ali odložila se je, ker je bilo javljeno, da isti dan bratsko društvo »Kolo« s peveci bratovščine sv. Cirila in Metoda prirede veselico v blag namen.

V včerajšnji objavi darov za možko podružnico družbe sv. Cirila in Metoda se je vrinila neljuba pomota. Glasiti bi se namreč moralo: Gospa Vekoslava Rebek pošilja možki podružnici družbe sv. Cirila in Metoda 50 K in zavodu sv. Nikolaja 50 K, da počasi spomin svoje nepozabne matere gospe Marije Covacich.

Vesti iz ostale Primorske.

× Pevsko društvo »Nabrežina« priredi dne 1. julija 1900 javno tombolo na javnem trgu. Cinkvina 100 kron, tombola 200 kro. Kartele se bodo dobivale po prodalnicah in na dan tombole na različnih krajih na trgu po 4 stot. komad. Začetek tombole bo ob 5. uri popoldne. Pred, med in po tomboli bo igrala Nabrežinska veteranska godba. Pred in po tomboli bo javni ples na lepo odličnem dvorišču gosp. Silvestra Caharije. Plesni komad po 20 vin.

V slučaju slabega vremena se tombola odnese na prihodnjo nedeljo 8. julija.

Med občinstvom, ki je naklonjen pevskemu društvu, sprožila se je misel, da bo se naše pevsko društvo »Nabrežina« omislilo tudi primerno društveno zastavo in sicer še letos.

Odbor pevskega društva je torej v svoji seji dne 19. t. m. sklenil, da skliče za dne 29. t. m. ob 4. uri popoldne v društveno sobo izredni občni zbor, se sledečim dnevnim redom: 1. Sklepanje glede nabave društvene zastave in preuredbi društvenih pravil. 2. Razni nasveti in predlogi.

Precej ko se je raznesla vest o zastavi, je dobilo društvo dosedaj že kacic 280 kron. Ker se je precej ob začetku pokazalo tako zanimanje za zastavo, smemo upati, da bodo tudi drugi kmalu prihiteli z poljubnimi deneski in omogočijo tako, da se zastava že meseca julija naroči in meseca septembra t. l. blagoslovi. Imena darovalcev in znesek prijavimo po občnem zboru. Odbor.

Vesti iz Kranjske.

* Mestni posredovalnici za delo in službe v Ljubljani je dovolilo trgovinsko ministerstvo 300 kron podpore.

* Škodo v okolici Ilirske Bistrice, ki sta jo povzročila toča in silni nalliv, cenijo na več nego 100.000 K. Prizadehtih je 1600 prebivalcev.

* Cesarjev dar. Cesar je podelil pogorelcem v Vrhpolju, šentjernejske občine, Jos. Potočarju, Jos. Košmanu in Mat. Glo-

belniku vsakemu po 80 kron denarne podpore.

* Osebne vesti. Gimnazijski profesorji gg. dr. Jos. Šorn, dr. Ivan Matevž Klimesch, in Martin Petelin v Ljubljani ter gg. Fran Jeraj in dr. Gašper Pammer v Novem mestu so pomaknjeni v osmi činovni razred.

* Slovenka — zdravnica. Prva in pač tudi edina Slovenka, ki študira medicino, je gdč. Eleonora Jenkova, hči požrtvovalnega rodoljuba dra. Jenka v Ljubljani, po čegar trudu in delovanju se je v Ljubljani ustanovil »Ruski kružok« in čegar velika zasluga je tudi, da isti tako odlično napreduje. Imenovana gospica je absolvirala višjo deklisko šolo na Cetinju, a medicino študira v Petrogradu. Minoli četrtek je prišla iz Petrograda na počitnice v Ljubljano. Prve skušnje za zdravnico je napravila z odliko.

* Na Bled pride meseca julija šef generalnega štaba FCM. baron Beck in ostane tam mesec dni.

Vesti iz Štajerske.

— Kdo nima časti in nima značaja? Ona nemška in nemškutarska klika, ki hoče štajerske Slovence odtrgati od naroda in jih dovesti v narodno izdajstvo. Ta klika namreč, ki propagira »nemško« protestanstvo in prestopa vanje, ta klika hoče izdajati slovanski list »Štajarec«. Ta list, ki je namenjen v to, da slovansko skozi in skozi verno ljudstvo slepi in zavaja v odpadništvo, pri-nese v prvi številki in na prvi strani — podoba sv. očeta! To je pač že lopovstvo najnižje vrste.

Razne vesti.

Kakšno mnenje ima kitajski »bokser« o naši krščanski kulturi. Vse evropsko časopisje je prineslo zadnje dni res znamenito izpoved nekega Kitajca, bivajočega v Londonu, ki se baje prišteva bratovščini »b o k s e r - j e v«.

Angleška »Daily Express« je prva prinesla to vest, kakor jo je pripovedoval Kitajec korisponentu istega lista. Ker se je ravnokar odprlo »kitajsko vprašanje«, na katero bodo skoro gotovo odgovarjali topovi »zjedinjenih evropskih držav«, postane naslednje izpovedanje tem interesatnejše:

Kitajec pravi: »Zahodna civilizacija (hotel je reči evropska, ker mi živimo Kitajcem za hrbotom, oziroma za zahodu) je v naših očeh kakor gobica, zrastle včeraj. Kitajska kultura je že stara nepreštetá tisočletja; mi smo — trdi Kitajec — vsaj 2000 let pred vami Evropejci. — Bili so časi tudi pri nas, ko smo se bojevali »za obstanek«, ko smo iskali »bogastva«, ko smo hrepeneli po oblasti; tudi pri nas je vse drvelo in podilo se, in v tem je bilo naše trpljenje. —

Tudi mi smo imeli umetnih iznajdb, poznali smo strelni prah, tisk in mnogo drugega; ali predolgo je naš narod živel, da ne bi bil spoznal, kako malo je vse to vredno in človeštvu koristno. — Tudi mi smo preživeli dobo dvoma, fanatizma in verskih prepirrov; imeli smo svoje verske mučenike, svoje reformatorje, svojo intolencijo ali nestrpnost in slednjič tolerancijo ali strpnost — in vse to pred tisoč in tisoč stoletij. Ali mi Kitajci smo odrasli vsem tem rečem. Iz skušenj minolih stoletij smo si pridobili modrosti; na pogreškah in neizgodah naših pradedov smo se naučili, da nobena stvar, po kateri smo stremili, ni bila stremljenja vredna. —

Tako so se naše strasti in naša slavo-blepnost polagoma ohladile v mirno željo po zemeljski sreči na tem svetu, naša vera nam je postala življenjska modrost, ki se je po 2000-letnih poskušnjah kaj dobro sponesla.

Mi verujemo, da najbolje, kar je možno doseči na tem svetu, je posvetna ali pozemeljska blaženost ali sreča, in mi učimo svoje otroke, da se ta blaženost dosega le z izpolnjevanjem predpisov morale in zadržnost življenja ter v krogu srečnih prijateljev in sorodnikov. —

Ako ima kateri Kitajec pri svojem gospodarstvu ali trgovini več srečo, nego njegovi sorodniki, išče si on največjo zadovoljnost v tem, da svoje imetje deli se svojimi. —

Mi v Kitaju smo vedno na delu; pri nas se nikdo ne odteguje delu, ker smatramo delo kakor del veselja, ker je isto del naše dolžnosti. —

Mi smo uverjeni, da tako delamo najbolje, ker to je edino, o čemer vemo nekaj

gotovega — namreč življenja. To je zadnji konec kitajske modrosti. Tako dobite po vsem Kitaju isto vero in enakomeren duh zadovoljnosti. —

Vam se dozdeva, da mi živimo v nevednosti, umazanosti in lenobi, jaz vam pa zagotavljam, da to ni res. —

Mi se najbolje počutimo, kakor si sploh želimo, in nihče nam ne more prinesiti boljšega. In zdaj prihajate vi iz svojega zapadnega sveta k nam ter nam ponujate to, kar vi imenujete »nove ideje«. Vi nam pri-
našate svojo vero — devetnajstoletno dete; vi nas naganjate, da naj postavljamo železnice, po katerih bi zletali od enega kraja do drugega in s tako naglostjo, ki nam ni ne potrebna, ne prijetna. Vi hočete, da zidamo tovarne, da bi s tem odstranili naše lepe umetnosti: hočete izdelovati bliščeč blek mesto lepih tvorb in barv, ki smo jih preskusili v prejšnjih stoletjih. — Mi prigo-
varjamo vsemu temu. Mi hočemo, da nas pustite na miru, mi hočemo svobodno uživati svojo lepo zemljo in sad naših pra-
starih izkustev. Ako vas prosimo, da nas za-
pustite, se vi branite in nam celo žugate, ako vam ne damo pristanišča naše zmlje in naših mest. Vsa ta stvar smo mi udje bratovščine »bokserjev« po zdrelom premisleku prišli do spoznanja, da ostaja le še ena edina zmož-
nost, da se vas znebimo, v tem, da vas po-
bijamo.

Kitajec ne hlepi po krvi, ali ako vsi prigovori, prepričevanja in vaš razum in pravičnost ostanejo mrtvi, potem smo res prisiljeni — ker ni drugega izhoda — da vam ugasnemo življenje. —

Vzemite za izgled samo vaše misijonarje! Oni prihajajo k nam z novo vero, ali sami med seboj so neodini v glavni verski temeljni resnici: vsi pravijo nam, da bomo trpeli večne kazni, če ne sprejmemo njih naukov. Tako strašijo mladino in stare ljudi ter povzročajo prepire v družinah in med posamičnimi osebami. Po tem takem je razum-
ljivo, zakaj jih ne maramo.

Ko bi hoteli vaše železnice in stroje, saj jih lahko nakupimo; ali mi jih nečemo, one nam niso koristne, ker smo se mi navadili izhajati brez njih. A vsejedno pravite vi, da nas hočete prisiliti k nakupu, naj hočemo ali ne. Je-li to pravičnost? Jaz pravim, da to je nasilstvo, da je zaničevanje.

Vi se čudite tudi, da mi Kitajci nismo vojaki. Ali dragi moj, mi smo že nehali biti vojaki, ker smo postali izobraženi. Vojna je barbarstvo!

Dejstvo, da smo dospeli do sedanjega višine civilizacije, je dokaz tudi o tem, da smo se namočili bolj nego katerikoli človeško pleme na zemlji. Vzile vsej naši umrljivosti — ob katero se vi tudi spodtikate, o čemer pa mislimo mi modro, da je previdnost. — namnožilo se je kitajsko pleme hitreje, nego katero drugo ljudstvo na svetu. Ako bi prav hoteli, bi zamogli premagati ostalo človeštvo; da tega ne storimo, je edini vzrok v naši popolni civilizaciji, naši filozofiji in naših na-
vadah.

Mi štejemo 400 milijonov ljudi, in kedo bi se nam mogel ustaviti, ako bi hoteli porabiti svojo moč. — Ali mislite, da si nismo tega svesti? Nasprotno, mi dobro vemo to, zdaj stoji stvar na plemenu z belo poltjo, na Evropejcih, da spoznajo, da smo mi in ne oni gospodarji.

Kitaj je prestal že dvajset srečnih inva-
zij ali navalov. Ali kaj se je zgodilo? Ali so oni, ki so navalili, res podjarmili Kitajce? Ne, premagani so absorbirali zmagovalce in ti so postali Kitajci. Celó židje, prišli k nam, so bili od našega plemena absorbirani — slu-
čaj, ki nima nikjer para.

Dovolite, da ponavljam, da vse, ki na vašem zahodu — ljudi razdružuje, nima v Kitaju vzroka obstanka.

Politika, vera, osebna časti-
hlepnost, sila po razširjenju ali pohlepnost po zemlji — po zlatu — vsega tega v Kitaju ne poznamo. Vi menite, da Kitajec je otrok, ker je počasen, brezskrben in priprost. To je velika zmeta. Kitajec se je naučil skrivnosti, kako se postaje sre-
čen; njegovo življenje je mirno, in nič ga ne moti, dokler ima mirno vest.

Slika našega značaja bi se dala opisati v reku: »Pustite nas na miru, in mi bomo vas puščali tudi na miru!«

Brezkrite.

Slabi nasledki bolezni, kateri se na-
vadno izcimijo iz prav neznatnih želodčnih slabosti, obvarujejo se popolnoma s pravo-
časno vporabo domačega sredstva »dra. Roze

balzam za želodec«. Pristno dobiva se v tu-
kajskih lekarnah in glavni zalogi B. Frag-
nerja v Pragi, 203. — III. — Glej
oglas!

Kwizde Korneuburški redilni prašek za živino. — To staroznamenito dijetno sredstvo povspenjuje pri konjih, goveji ži-
vini in pri drugih domačih živalih, pre-
bavljanje, menjavo snovi in veselje do
jedi, a pri kravah pomnožuje in poboljšuje
mleko. Uporablja se nadalje z velikim zado-
voljstvom od jezdecev in trajnerjev pri ko-
njih rajše nego drage karlovarške soli, kajti
redilni prašek obsega vse one snovi, kakor
karlovarške soli. Redilni prašek je potrositi
(par žlice) konjem v namočen oves, goveji
živini pa v seno in je priporočati, da se ga
daja tudi zdravi živini, da se zdravje iste
bolj utrdi in se jo obvaruje pred katari, slabi
menjavi snovi itd.

Književnost in umetnost.

»Slovenke« VI. številka je izšla. Več
o tem zanimivem pojavu izpregovorimo pri-
hodnjič. Za danes opozarjamo le, da ima
»Slovenka« zopet več zanimivih povesti: na-
daljevanje »Študentk«, eno novelico in eno
črtico, nekaj lepih pesmi in mnogo strokov-
nega gradiva: o vzgoji otrok, o jetiki itd.
ter obilo književnih vesti in krajših notic.
Prihodnji številki bo priložena slika.

»Viničarjev Kazipot«. Spisal Ivan Bele
potovalni učitelj na vinorejski šoli v Mari-
boru. Cena: 60 h, s pošto 10 h več. Kdor
jih v cene 12 komadov, dobijeden komad po
vrhu. Iz »uvoda« posnemamo:

»Vinogradi so večinoma slabi, dohodki
od njih so pičli največ radi tega, ker ne znajo
vinogradniki izkoriščati prav vsa sredstva,
katera jim ponujajo dosedanje skušnje, na-
pravljene v vesoljnem vinogradstvu, ki so
utemeljene na napredku znanosti. Vinogradar
mora svoje postopanje z njega pridelovalnim
sredstvom z vinogradom prikrojiti razmeram,
kajti razmere se ne ravna po njem. Pri ob-
delovanju starih vinogradov najdemo že sila
nedostatkov, koliko bolj pri vinogradih, ki so
na ameriški podlagi napravljeni. Tu se ponuja
vinogradniku-empiriku toliko novih vprašanj,
katerih rešitev ne najde nikakor v svojih do-
sedanjih skušnjah. Potrebuje torej od zunaj
nasvet, katerega (v čast bodi našim vino-
gradnikom rečeno) tudi z veseljem sprejme in
izkoristi, ako gaspozna za dobrega. Pri raznih
shodih, predavanjih, v vinogradih naprednih
sosedov itd. najde mnogo taceh nasvetov, ki
mu pridejo prav. Spomin od raznih skrbni-
čenega vinogradnika pa le ne zamore biti tako
velikanski, da bi vse, kar tako mimogrede
sliši ali opazuje, ohranil. Gotovo mu torej
pride prav pisano ali tiskano navodilo, ki mu
podpira spomin, ki ga v kratkih potezah
opozarja na najvažnejša sredstva in dela, s
kajimi si lahko zboljša svoje vinograde. Tak
namen ima ta knjižica. Nje okvir je tesen, ne
spušča se v obširnejše razprave, temveč v
kratkih potezah opisuje oziroma predpisuje
kaj je v tem ali onem služaji storiti. Baš
radi tega je pa upati, da se bodo vinogra-
darji, ki se zanimajo za napredek v njej ta-
korekoč kmalu udomačili, kajti čitanje obšir-
nejih razprav posebno o času dela, ko treba
tudi mnogokrat v knjigo pogledati, ni vedno
mogoče in umestno. Nekateri reči, ki so za
splošnost manj važne, so celo le bolj mimo-
grede omenjene; oni, ki se za njo zanima, se
bode natančneje že drugod bolje poučil.

Ta knjižica se pa tudi ne bavi s pride-
lovanjem cepljenih sadik, temveč ukvarja se
le z ravnanjem z vinogradom pri sajenju in
od tega naprej. Ta je torej takorekoč nadal-
jevanje knjige istega pisatelja, ki se dobi pod
naslovom: »Trtna us in trtoreja« v zalogi
gospoda Dragotina Hribarja v Celji. Priko-
jena je pa bolj neposrednim našim razmeram.
Kateri vinogradnik pa bode tvarino, katero
najde v tej knjižici, dobro predelal in se
držal načel, ki so v nji zastopana, zamore
biti priprčan, da bode dobro vozil, da bode
svoj trud dobil od vinograda tudi zasluženo
plačilo.

Brzojavna poročila.

Volitve v Podgradu.

PODGRAD 23. (Priv.) Današnje volitve
so končale z enoglasno zmago naših v vseh
treen razredih.

S pomočjo § 14.

DUNAJ 22. (K. B.) Iz povsem goto-
vega vira se glasi, da bo vlada koncem tega
meseca izdala proračunski provizorij za drugo
polovico t. l. na podlagi § 14.; istodobno
izide pooblaščenje za najetje posojila v znesku
40 milijonov kron. Med namerjanimi investi-

cijami se nahaja tudi razširjanje tržaš-
kega pristanišča. Tudi razna vodna
dela mislijo izvršiti ter to deloma uporabiti
v to deželne zaklade.

Kuga na Portugalskem.

LIZBONA 23. (K. B.) V Oportu se je
pripetil slučaj kuge. Izdane so potrebne na-
redbe proti razširjenju bolezni.

Ustaja na Kitajskem.

DUNAJ 22. (K. B.) Ladija »Cesarica in
kraljica Elizabeta« je dobila ukaz, da kakor
hitro mogoče odpluje v vzhodno Azijo.

PARIZ 22. (K. B.) Ministerstvo za vna-
nje stvari ni prejelo poslednje noč nobene
brzojavke s Kitajskega.

LONDON 22. (K. B.) Večerni listi
prinašajo vest iz Shangaia, da so glasom ja-
panskih poročil ustaši v Tientsinu posekali
1500 inozemcev.

LONDON 22. (K. B.) »Daily Mail«
javlja včeraj iz Yokohame, da je japonska
vlada najela 15 prevoznih ladij. Štiri vojne
ladije odplujejo na Kitajsko. Dvanajst nadalj-
nih odpošljejo v Formoso; iste so že priprav-
ljene na odhod. Vsega skupaj mobilizirajo 18
vojnih ladij.

YOKOHAMA 22. (K. B.) »Renter«
javlja: 22 ladij stalnega brodovja je zbrano
v Sašoi. Brčkone odpošljejo še več vojnih
ladij na Kitajsko.

CIFU 22. (K. B.) Semkaj je prispela
vest, da že 4 dni obstreljajo Tientsin. Zgube
znašajo baje 100 mož. Glasom nepotrjene
vesti so ustaši prisilili Seymoura, da se je
vrnil v Tientsin. Iz Pekinga že 14 dni ni
nobene vesti.

BRUSELJ 22. (K. B.) Glasom vesti v
»Petit Bleu« je neka tuk. velika trdka vče-
raj dopoludne prejela s Kitajskega brzojavko,
glasom katere sta se neka mednarodna četa
in posebna ruska kolona polastili Pekinga.
Poslanstva da so nepoškodovana. Belgijskim
podanikom se godi dobro.

HONGKONG 23. (K. B.) Angležki
križar »Pique« in lovec na torpedovke
»Otter« sta prispela semkaj ter nakladatu v
vseh naglici premo.

LONDON 23. (K. B.) »Daily Express«
javlja iz Shangaia včerajšnjega dne, da so
Japonci sprejeli s Kitajskega vesti, ki segajo
do 15. t. m. Glasom istih je tam umorjenih
nad sto tujecev. Od dne 15. t. m. niso v
Tokiu prejeli nobenega poročila s poslanstev.

RIM 22. (K. B.) Glasom vesti v novi-
nah odpošljejo brčkone vojne ladije »Vettor
Pisani«, »Stromboli« in »Vesuvio« na Ki-
tajsko. Križar »Carlo Alberto« odpluje jutri
iz Perima v Colombo.

Vojna v južni Afriki.

LONDON (K. B.) »Reuter« javlja dne
19. t. m. iz Hamonije: Precej močan boerski
oddelek je po noči zasedel neki hrib na sa-
mem, da bi prestrigel patrolje Yeomanry.
Rundlejevo topništvo pa je Boerce presenetilo
ter jih obstreljalo tako uspešno, da so se
morali umakniti.

LONDON 22. (K. B.) Brzojavka lorda
Robertsa iz Pretorije pravi, da je kolona Ha-
milton včeraj dosegla Springs; danes da se
ista nahaja na potu v Heilbronn, da se združi
s četami Bullerjevimi, ki so prispele včeraj
v Paardekop. Jutri pride kolona v Standerton.
da napravi zvezo med Pretorijo in Na-
tatom ter prepreči združenje transvaalskih in
oranjskih Boercev. Baden-Powell javlja iz
Rustenburga, da je o povratku iz Pretorije
našel Boerce razpoložene za mir. Poveljnik
Steyn in dva vojna korneta da so ujeli.
Upravitelju okraja Austenburg so izročili 300
pušek.

LONDON 23. (K. B.) Glasom vesti v
»Daily Chronicle« včerajšnjega dne iz Paar-
dekopa so odpozvali brigado z vojne ladije
»Forte«.

Trgovina in promet.

Tedensko tržno poročilo.

V Trstu, dne 23. junija 1900.

(Cene vseh predmetov veljajo brez carine.)

Kolonijalno blago: Kava: Prošli teden je bil
ta predmet neprestano precej trden. Iz
kavnih okrajev pokraj Rio in S. Paolo
naznanjajo mnoga deževja. Tako deževno
vreme že ni bilo več let o tem času; če
bo trajalo nadalje, bo kavna žetev trpela
veliko škodo glede kakovosti in količine.
Tudi dovoz otežuje deževje, kajti ceste so
pokvarjene.

Prihodnji pridelek cenijo skupaj na 2½
milijona vreč kave Rio in 5 milijonov vreč
kave Santos. Vsa ta cenitve so se utr-
dile sedanje cene. Menjice za Brazil se

boljšajo, vsled česar je pričakovati, da
poskočijo cene. — Na našem trgu je bil
promet omejen, cene stalne. — S trga so
vzeli 1000 vreč kave Santos od navadne
do fine po 46 do 55 K za 50 kg. — Na
skladiščih je 13.848 q kave.

Poper: Položaj še vedno nespremenjen. Špe-
kulanti so še vedno hladni nasproti temu
predmetu. Cene:

poper	Singapore	K. 73.—
„	Tellicherry	„ 72.—
„	Batavia	„ 69.50
„	Penang C	„ 69.—
„	Penang D	„ 68.—

Piment: Položaj še vedno isti, tukaj in na
izvornih trgih. Za daljne roke so prodajali
blago po 40 K.

Cassia lignea: Položaj trden. Neposredne
ponudbe za poskušnjo so se zvišale za ¼
do 1 shillinga. Na našem trgu se cene
niso spremenile. Izbrano blago je notiralo
51 K, novi Standard pa 48 K.

Klinčki: Nespremenjen položaj, nobene kup-
čije.

Sladkor: Na vseh inozemskih trgih je bil
položaj trden o malo zvišanih cenah. Naš
trg je bil in je nespremenjen glede cen, a
miren, ker ni bilo naročeb. Današnje cene
so sledeče:

Za gotovo blago v tranzitu, voznine pro-
sto v Trstu z 2% skantom:
Centrifugalni pilé . . . 28. —29.— K
Melis-pilé . . . 28.¾—29.¼ „
Concassé . . . 29.—29.¾ „
V klobukih po 1.80—2 kg. 30.—31.— „
V koekah v zabojih po
25 in 50 kg. . . . 31.½—32.½

Za naročbe junij-avgust:
Centrifugalni pilé . . . 28½—29½ K
Melis-pilé . . . 29—29½ „

Za naročbe oktober-december in novem-
ber-marec:

Centrifugalni pilé . . . 27¼—27¾ K
Z notranjosti so od 14. do 21. junija
pripeljali po železnici 18.100 q (proti 18.000
q v isti dobi lanskega leta).

Zaloga je znašala dne 20. junija t. l.
155.300 q, in sicer 150.525 q na skla-
diščih (proti 103.900 in 101.506 q v isti
dobi lanskega leta).

Žito: Trg miren; cene se niso spremenile.
Prodalo se je 1000 vreč turšice levan-
tinske po 11 K, 300 q amerišanske po
10.80 K in 300 q bosenskega ovsa po
12.50 K. Zaloga znaša: 532 q pšenice
(382 q na skladiščih), 13.400 q turšice
(13.100 q na skladiščih) in 300 q ovsa.

Bombaž: Nobene kupčije; trg stalen.

Moka: Nobenega prometa; cene nespre-
menjene.

Južno sadje: Trg slab. Prodalo se je 5000
zabojev limonov sicilskih po 4 do 15 K,
1500 zabojev pomaranč iz Puglije po 8
do 14 K in 1000 zabojev limon od ondot
po 6 do 12 K zabo.

Les: Malo prometa.

Riž: Trg je bil tudi prošli teden nespreme-
njen, miren. Došlo je 45.416 vreč suro-
vega riža iz Akyaba in 10.525 vreč iz
Singapora za tuk. prvi mlin.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obu-
vala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu.
Odpošiljatev je poštne prosta.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno
ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in
točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrcalnih in
slikah. Ilustriran cenik gratis in franko
vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na broč ali žele-
znico brez da bi se za to kaj zaračunalo.

Bratje Sokoli!

Vsi oni bratje Sokoli, ki poj-
dejo dne 1. julija v Sežano v sokolski
opravi, naj se prav gotovo udeležijo v
ponedeljek 25. in v četrtek 28. t. m.
rednih vaj. Na zdar!

Odbor.

Elegantno še novo

kolo (bicikelj)

je na prodaj. Tudi na obroke. Poizve-
deti v naši tiskarni.

V najem

ali na polovico dohodkov se odda neka
kampanja v Rocolu, obsegajoča kakih
5000 sežnjev sveta z hišo s 6 prostori.
Ponudbe na upravo »Edinosti«.

M. AITE

Trgovina manifakturnega blaga

Trst. — Via Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odje
malcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega
blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane
usovij, za moške obleke; velik izbor snovij za ženske
kakor: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih
risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter,
nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše
mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvane
zagrinjala na meter in gotove.

Drobniarije za krojače, kitničarke in šivilje ter
raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo
očenostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih
trakov za društvene znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadejaje se tudi v prihodnje podpore cen
odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubnej
M. Aite.

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga
vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali
stolice za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetiranjem
in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsako-
vrstnih naročil v vso to stroko spadajočih del.
Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14.
Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaella Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spre-
jemnice, zimnice in peresnice, ogledal in železnih
blagajn, po cenah, da se ni bati konkurence.

Kvizdova krepčalna tekočina za konje

8 zlatih, 19 srebrnih kolanj, 30
častnih in zahvalnih diplom.

Rabi se že skoro 40 let v dvornih konjiščih v
večjih vojaških in civilnih hlevih za krepčanje pred
z velikimi in po istih, kadar si konj nogo izpahne,
o otrpjenosti kit itd. Ista ustosopija konje v iz-
redne napore pri dirkah. — Pristna je le se zvržen
stojajo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekar-
nah in drogerijah Avstro-Ogerske. Glavno zalogo ima

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bol-
garski dvorni zalagatelj.

Okrožno lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče
mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in
1 glid. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v origina. steklenicah z našo varstveno
znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter
vzame previdnostno samosteklenice
s to varstveno znamko kakor ori-
ginalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri slatnem levu v Pragi.
Elizabetne alice 5.

ZAHVALA.

Podpisana ne more najti pravih besed, da bi se tako, kakor jej srce velela, zahvalila na tolikih
ganljivih dokazih prijateljskega sočutja med boleznijo in povodom smrti nje nepozabne soproge, matere,
tašče in stare matere, gospe

Franciške Nabergoj.

Zahvaljuje iz srca prečastito duhovščino, gospoda doktorja Pertota in Bechtingerja za njuno
skrajno požrtvovalno skrb, gg. pevce za ganljive sožalnice, gospode urednike, slavno učiteljstvo, pred-
sedništvo političnega društva »Edinost«, sploh vse sorodnike, prijatelje in znance, ki so pošiljali sožalje
oziroma prihiteli na pogreb od vseh strani, iz mesta in okolice!

Vsi, vsi, naj bodo uverjeni, da je hvaležnost naša do njih neizbrisno zapisana v naša srca!
Bog poplačaj stotero!

NA PROSEKU, 23. junija 1900.

Rodbina Nabergoj.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da
bode starodavni in znameniti **konjski**
trg v nedeljo, dne 24. t. m. Toliko
se daje na znanje slavnemu občinstvu.
Županstvo v Devinu, dne 20. jun. 1900.

Za župana:

J. LEGIŠA.

Na znanje!

Podpisani tržaški odvetniki
javljajo svojim p. n. klijentom,
da ostanejo njih pisarne ob
nedeljah v mesecih **juliju** in
avgustu ves dan zaprte,

Dr. Josip Abram, dr. Gustav Gregorin,
dr. Matej Pretner, dr. Otokar Rybač,
dr. Mihael Truden.

Carl Greinitz Neffen

Na Corsu št. 33. podružnica Trst. Piazza della Legna 2.

Železo in razno železno blago na drobno in na debelo.

Priporočajo svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stávbárstvo

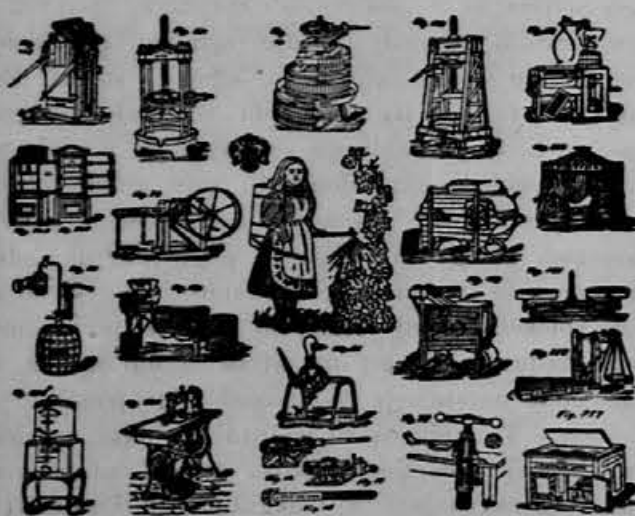
traverze, zaklepe, železo za kovače in fačon, stare železnične šine, držaje
in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi in take iz vlitiga železa,

vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč

peči in štedilna ognjišča

kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železne meble in pred ognjem varne blagajne

nagrobne križe in obgrobnje ograje, orodja za vsako obrt.

IVAN SCHINDLER

Dunaj, III. Erdbergstrasse št. 12.

razpošilja gratis in franko kataloge v slo-
vensko-hrvatskem jeziku z več kakor 400
slikami o vseh vrstah aparatov za stroje,
potrebni predmetih za kmetijstvo vinarstvo,
za obrtne in gospodarske namene.

Cene nižje kakor drugod.

Za reelno postrežbo se garantira.

Solidne zastopnike se išče.

IVAN SCHINDLER

ces. kralj.

privilegiran lastnik

Dunaj, III Erdbergstr. št. 12.

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače
zdravilo vzbuja slast in odvaja lahko. Z
redno uporabo istega se prebavljanje krepi
in ohrani.

Velika steklenica 1 glid., mala 50 nvč.
po pošti 20 nvč. več.

varilo! Vsi deli embalaže nosijo
zraven stoječo, postavno po-
loženo varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornereje unice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg,
P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvo.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovanska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če
tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4%.
Rentni davek od hranilnih ulog plačuje
zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer
na uknjižbo po 5 1/2%, na menjico po 6%
na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od
3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12
dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 po-
poldne.

Poštne hranilnični račun 816.004.

Trgov.-obrtna registrirana zadruga

z neomejenim jamstvom.

V GORICI, semeniška ul. št. 1, I. nadstr.

Obrestuje hranilne vloge, stalne, ki se
nalože za najmanj jedno leto po 5%, na-
vadne po 4 1/2% in vloge na Conto-current
po 3.60%. Sprejema hranilne knjižice družih
zavodov brez izgube obresti ter izdaja v za-
meno lastne. Rentni davek plačuje zadruga
sama.

Daje posojila na poroštvo ali zastavo na
5letno odplačevanje v tedenskih ali mesečnih
obrokih, proti vknjižbi varščine na 10letno
odplačevanje, v tekočem računu po dogovoru.

Sprejema zadrugnike, ki vplačujejo de-
lež po 300 kron po 1 krono na teden, ali
daljših obrokih po dogovoru. Deleži se obre-
stujejo po 6.15%.

Vplačevanje vrši se osebno ali potom
položnic na čekovni račun št. 842.366.

Uradne ure: od 9—12 dopoldne in
od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih
od 9—12. dopoldne.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo,

v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr

v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega,
če tudi ni član društva in se obrestu-
jejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni
davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na
menjice po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol.
in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj
in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1,400.000.

Poštne-bran. račun št. 837.315.

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji

ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi,
je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uni-
čevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh
žuželk na sadnih in drugih drevesih, ze-
lenjadi in evetljicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. — Via Limitanea št. 1. — TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriskem pri g. Frideriku
Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah
pri g. Frideriku Cumar.